

Pedagogische Sensitiviteit? Wat is dat?

Ontmoeting

Heb ik jou vandaag
gezien,
gehoord,
begrepen?

Jouw naam genoemd?
Jouw arm geraakt?
Jou in de ogen aangekeken?

In onze Academische Werkplaats Pedagogische Sensitiviteit bij Hoogbegaafdheid staat de vraag centraal hoe leerkrachten basisonderwijs (beter) tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van hoogbegaafde kinderen. Het is onze ambitie dat (steeds meer) leerkrachten het *wezenlijk zijn* van hoogbegaafde leerlingen zien, horen en begrijpen. Dit vraagt naar ons idee om leerkrachten met pedagogische sensitiviteit. Hierin laten we ons, in navolging op Bakx (2015), inspireren door de volgende definitie van Van Maanen (2014):

“Je bent als leerkracht pedagogisch sensitief wanneer je precies en alert het gedrag van een leerling waarneemt, dit gedrag op juiste wijze (empathisch) interpreteert en er vervolgens op een juiste manier, ook in de ogen van de leerling, op reageert (Van Maanen, 2014)”.

Wat ons aanspreekt in deze definitie, is dat het uitdaagt tot reflectie. Want, nemen we kinderen eigenlijk precies en alert waar? Of denken we vaak al te vaak dat we (al) weten wat we zien - zonder verder te kijken?

Ook herkennen we dat waargenomen gedrag om een interpretatie vraagt. Waar komt het gedrag vandaan? Welke boodschap hoort hierbij? Wat kan worden opgemaakt uit het gedrag dat ik heb gezien? Wat valt er te begrijpen over deze leerling?

En tenslotte is het waardevol om ons te verdiepen in het effect van ons handelen op de ander. Zorgde mijn handelen als leerkracht voor begrip of creëerde het afstand? Was het niet alleen voor mij, maar ook voor het kind een passende reactie?

De bovenstaande definitie stimuleerde ons tot dialoog. Dit gesprek leidde tot een aantal uitgangspunten voor ons werk binnen de Academische Werkplaats:

- Wij stellen - net als Bakx (2015) - het vergroten van het begrip bij leerkrachten voor hoogbegaafde kinderen centraal.
- Wij hechten eraan om te spreken over *kinderen* en niet over leerlingen. Zo gaan we ons inziens een relatie aan, weliswaar in de professionele context, die eerder van *mens tot mens* is, dan van *leraar en leerling*.
- Wij willen we *het kind* waarnemen en niet gericht zijn op het (mogelijk aangepaste) *gedrag van het kind*.
- Wij geven de ervaring van het kind een centrale plaats. Omdat we vinden dat een pedagogisch sensitieve leerkracht heeft niet alleen de (vrijblijvende) intentie heeft om passend te (willen) reageren, maar dat *het kind* - door het handelen van de leerkracht - daadwerkelijk voelt dat hij door de leerkracht is gezien, gehoord en begrepen.

Een pedagogisch sensitieve leerkracht is voor ons dan ook :

“Je bent als leerkracht pedagogisch sensitief, wanneer je precies en alert (het gedrag van) een leerling waarneemt, op juiste wijze (empathisch) interpreteert en er vervolgens op een passende manier, ook in de ogen van de leerling, reageert. Hierdoor zorg je dat leerlingen zich gezien, gehoord en begrepen voelen.”

“Een pedagogisch sensitieve leerkracht is iemand die zo op jou reageert waardoor jij voelt dat hij of zij jou echt heeft gezien, gehoord en begrepen”